

Първоначално, предвид липсата на информация за два от компонентите³, както и поради проблема с финансовите индикатори при наличието на валутен борд, може да се работи със съкратена версия на тази система от индикатори. На по-късен етап, при натрупването на достатъчно нова информация или промяна на ситуацията (например отмяна на валутния борд) може да се преоцени включването на някои нови индикатори. В световната практика за някои по-малки страни (Холандия например) се практикува включването на екзогенен показател - например индикатор на някоя от световните борси или индикатор на някоя страна с голямо влияние (за Холандия такъв е Германия). За България това би могло да бъде индикатор, свързан с бизнес цикъла на Европейския съюз. За целта е необходимо да се натрупат по-дълги временни редове, за да може да се установи дали тези компоненти действително водят българския бизнес цикъл.

СПЕКТРАЛЕН АНАЛИЗ Наличието на икономически цикли с различна дължина исторически е предизвикало изследователите да търсят подходящи методи за тяхното анализиране. Един от най-мощните методи в това отношение е т.нар. спектрален анализ и неслучайно една от първите публикации е тази на Мур през 1923 г., който е и основна водеща фигура в анализите на бизнес цикъла чрез използването на съставни индикатори. Две от основните изисквания на спектралния анализ са особено трудни за изпълнение при икономическите временни редове. Първо, изискването за стационарност на временните редове, които се подлагат на спектрален анализ, и второ, изискването за голяма дължина на същите тези редове.

Основните положения на спектралния анализ са представени подробно в иконометричната литература - например Величкова (1981), Димитров (1998), Хамилтън (1994), Войтек (1997) и др. Целта на спектралния анализ е да се декомпозира един сложен временен ред с циклични компоненти на няколко синусоидални функции с определена дължина на вълната. Името "спектрален" идва от аналогията за слънчевата светлина, която изглежда съставена от случаен набор от вълни с различна дължина. Когато светлината се пропусне през призма, различните по дължина вълни се разделят. Аналогично, ако временните редове са стационарни, спектралното разлагане може да допринесе за разграничаване и изясняване на различните циклични компоненти. Дължината на вълните обикновено се изразява в брой цикли за определен период от време.

³ Индексът на потребителските очаквания и борсовият индекс.